

Semeno

Časti semena

SM01

Tento materiál bol vytvorený vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

Montessori definičný materiál

Semeno – Časti semena

Spracovala: Gymerská Martina

Odborní garanti: Maďarová Ľubica, Rezková Kateřina

Obrázky: Veselovská Mária

Vydalo občianske združenie PERSONA

Vrančovičova 29, Bratislava, <http://ozpersona.sk/>

Viac inšpirácií a materiálov nájdete na

<http://coolschool.sk/>

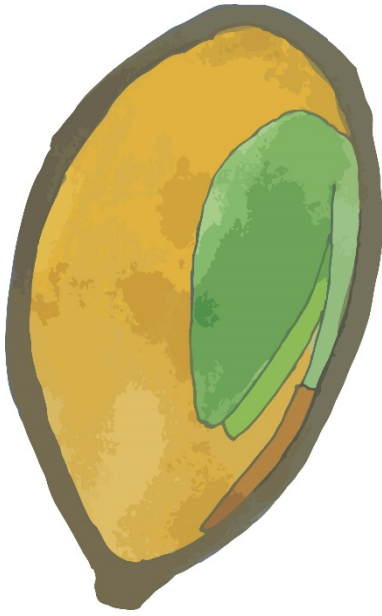
© PERSONA, 2022

Časť rastliny, ktorou sa rastlina pohlavne rozmnožuje, sa nazýva **semeno**.

V podobe semena rastlina prečkáva nepriaznivé obdobie a šíri sa na väčšie vzdialenosti.

Semeno vzniká z oplodneného vajíčka. Skladá sa zo zárodku, vyživovacích pletív a ochranného obalu.

Optimálna teplota a vhodné množstvo vody a vzduchu podporuje prebudenie semena a odštartovanie úžasného cyklu vývinu a rastu rastliny, ktorý vyvrcholí tvorbou nových semien.

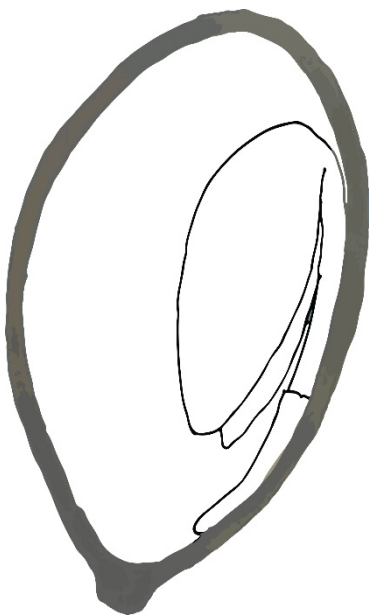
2

SM01

Vyživovacie pletivo, ktoré je zásobárňou živín pre zárodok, sa nazýva **endosperm**.

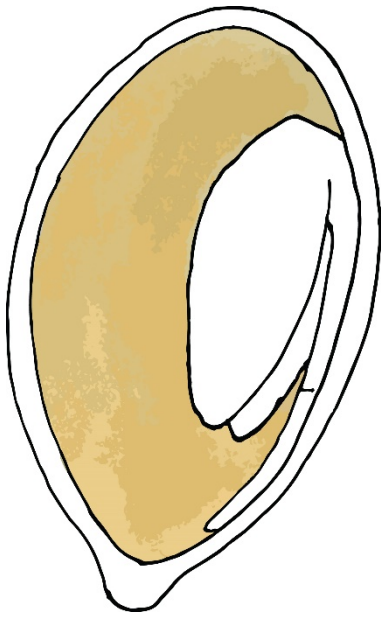
Endosperm obsahuje látky potrebné pre vývin a rast – škrob, cukry, tuky, bielkoviny.

U mnohých rastlín vyvíjajúci sa zárodok spotrebuje všetko vyživovacie pletivo a zásobné látky sú potom uložené v klíčnych listoch, ktoré vyplňujú celý vnútorný obsah semena.

4

Vonkajšia vrstva semena, ktorá chráni zárodok uložený vo vnútri, sa nazýva **osemenie**.

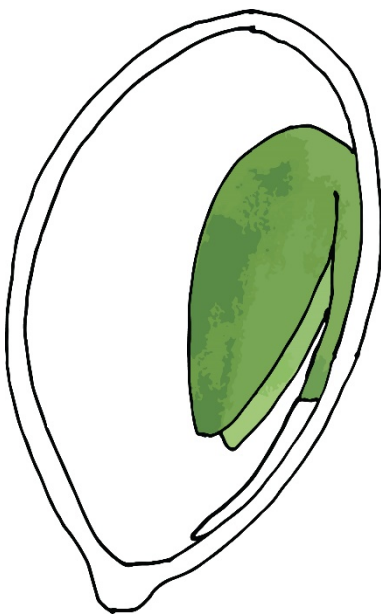
12

Osemenie tvorí ochranný obal. Vzniká z obalov vajíčka a skladá sa z dvoch odlišiteľných častí.

Vonkajšia hrubá časť sa volá *episperm* a vnútorná blanitá časť sa volá *tegmen*.

5

Časť semena, ktorú tvorí základ koreňa, základ stonky a základ listov, sa nazýva **zárodok (embryo)**.

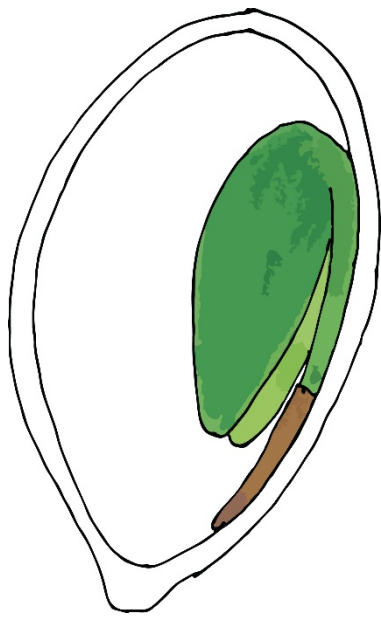
10

Zárodku hovoríme aj klíček.

Optimálna teplota a primerané množstvo vody a vzduchu podporuje klíčenie zárodka.

7

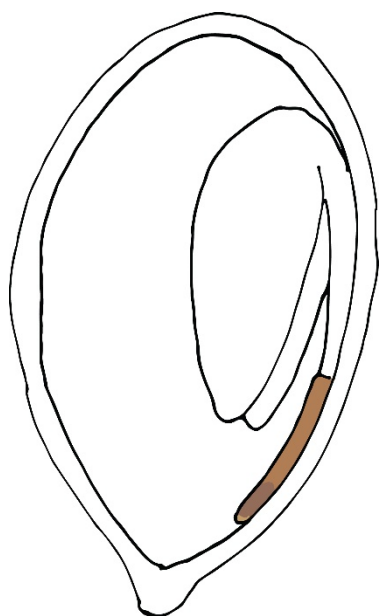
Na zárodku môžeme rozpoznať aj jeden článok stonky a prvý púčik, ktorý obsahuje rastové delivé pletivo a prvé **klíčne lístky**.

6

11

Základ koreňa v zárodku sa nazýva **korienok (radicula)**.

8

9

Pri klíčení osemenie pukne a ako prvý sa objaví práve korienok, ktorý rastie smerom nadol.